

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndc/10/2026
Identifikačné číslo spisu:	5826201090
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5826201090.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C. X.Á., narodenej XX. S. XXXX, J., C.. Q. D. XXXX/XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Míriamou Vankovou, Bratislava, Račianska 69B, proti žalovanému I.. C. P., narodenému XX. C. XXXX, XXX XX T. X, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 15C/20/2026 a o návrhu žalobkyne na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 15C/20/2026 Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) návrh na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podala žalobkyňa v obsahu žaloby. Žalobkyňa svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že je dôchodkyňou, osobou vyššieho veku a obeťou násilného trestného činu zo strany žalovaného, ktorý sa dlhodobo zdržiaval taktiež v J.. Ďalej uviedla, že utrpela ujmu na zdraví, lieči sa u psychologičky a medikamentózne, pomocou rehabilitácií a fyzioterapie. Je obmedzená v bežnom živote a celú sumu dôchodku dáva do liečby. Žalobkyňa preto nie je schopná cestovať do sídla súdu na procesné úkony, čo zároveň označila za nespravodlivé zaťaženie, kedy jej ťažkosti boli spôsobené samotným žalovaným. Záverom poukázala na § 19 písm. b) CSP a navrhla vec z dôvodu vhodnosti prikázať súdu v obvode jej trvalého pobytu.

2. Žalovaný bol výzvou z 25. mája 2026 vyzvaný na vyjadrenie sa k návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Mestskému súdu Bratislava IV, avšak bez reakcie.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Námestovo) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Mestský súd Bratislava IV). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

4. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

5. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných účastníkov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

6. V zmysle § 36 ods. 1 a 2 CSP sa konanie uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný, pričom príslušnosť súdu sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania. Žaloba bola žalobkyňou podaná dňa 28. apríla 2026, pričom vecne, miestne a kauzálne príslušným na prejednanie a rozhodnutie veci podľa § 13 CSP je všeobecný súd žalovaného, t. j. Okresný súd Námestovo.

7. Najvyšší súd po posúdení veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto konaní nie je daná taká okolnosť, ktorá odôvodňuje prikázanie (delegáciu) veci z dôvodu vhodnosti Mestskému súdu Bratislava IV. Žalobkyňa síce návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti odôvodnila skutočnosťami sociálnej, zdravotnej a finančnej povahy, avšak dovolací súd v spojení s absenciou súhlasu žalovaného s prikázaním veci nevyhodnotil tieto ako tak výnimočnej povahy, aby od nich bolo možné odvíjať podľa § 39 ods. 2 CSP výnimku z § 13 CSP v spojení s čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Okolnosť prípadnej potreby dochádzania na súd príslušný na rozhodnutie vo veci (Okresný súd Námestovo), ktorému dochádzaniu má zároveň brániť vysoký vek žalobkyne, jej zdravotný stav a finančná situácia, je nezriedka sa vyskytujúcou okolnosťou, ktorá sama o sebe nemôže byť považovaná za tak výnimočnú, aby odôvodňovala prikázanie sporu inému súdu a to súčasne v kontexte absencie súhlasu žalovaného s prikázaním. Najvyšší súd stabilne judikuje, že miesto pobytu niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu oprávneného na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana sporu (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami, alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Zároveň, strany sporu majú možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

8. Najvyšší súd teda vychádzajúc z návrhu žalobkyne na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti nezistil také relevantné okolnosti, na základe ktorých by dospel k záveru o splnení podmienok na prikázanie sporu inému súdu v súlade s § 39 ods. 2 CSP. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu nesplnenia podmienok pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP návrhu nevyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.